

DELIMO

MODROSTI ČASA

PAPEŽ FRANČIŠEK IN PRIJATELJI

DELIMO
MODROSTI ČASA

PAPEŽ FRANČIŠEK IN PRIJATELJI

LOYOLAPRESS.

LOYOLA PRESS.

A JESUIT MINISTRY

3441 N. Ashland Avenue

Chicago, Illinois 60657

(800) 621-1008

www.loyolapress.com

Besedilo Papeža Frančiška © 2018 Libreria Editrice Vaticana

00120 Città del Vaticano

www.libreriaeditricevaticana.va

Druga besedila in fotografije © 2018 Loyola Press

Vse pravice pridržane.

»Starejši me je naučil« avtorice Kerry Egan na str. 140 © 2018 Kerry Egan

Avtor: Papež Frančišek

Urednik: Antonio Spadaro DJ, La Civiltà Cattolica

Glavna urednika projekta: Tom McGrath in Rosemary Lane

Oblikovanje naslovnice: Jill Arena

Fotografija na naslovnici: Paul Audia, Unbound.org

Fotografija na zadnji platnici: Unbound.org, Paul Audia,

Brigitte Lacombe, Steven Sulewski

Posebna zahvala Unbound.

Delimo modrosti časa

Papež Frančišek

Prevod dela: Sharing the Wisdom of Time

Izvirnik: © Loyola Press

Za slovensko izdajo: © Založba Dravlje

Prevod: Petra Zajc

Jezikovni pregled: Barbara Cergolj

Izdala in založila: Založba Dravlje

Odgovarja: Ivan Bresciani

Oblikovanje in prelom: Urška Alič

Tisk: Formatisk d.o.o.

Naklada: 700

Ljubljana 2018

Cena: 25 EUR

Več o ponudbi Založba Dravlje in naročila na www.zalozba-dravlje.si

CIP -

BESEDA UREDNIKOV

Ta knjiga se je začela v molitvi in rastle s srčnim delom. Papež Frančišek je med eno od dnevnih molitev prejel navdih za osvetlitev ključne vloge, ki jo imajo stari starši in drugi starejši ljudje. Začel je pogosto pridigati o tem, da mora svet nameniti veliko pozornosti starejšim in upoštevati njihovo modrost.

Papež Frančišek je že odgovarjal na otroška vprašanja, tako osebno kot v knjigi *Dragi papež Frančišek*. Z novim projektom se je njegova pozornost preusmerila na stare starše, matere, očete, vdove, vdovce in samske, ki imajo za seboj desetletja veselja in žalosti, izgub in sprememb. Papež Frančišek starejše vidi kot vir modrosti in zgodovinskega spomina ter meni, da bo njihov vpogled prihodnjim generacijam ponudil močno potrebno razumevanje in smernice.

Založba Loyola je papeževo vizijo sprejela z navdušenjem. Kmalu smo ugotovili, da bo zbiranje primernih zgodb po svetu zapleteno. Konec koncev se starejši ne zbirajo vsak dan v šoli kot otroci. Pravzaprav so starejši v družbi pogosto v ozadju, nevidni, tihi. Potrebovali smo pomoč, zato smo vključili še druge. Znatno so nam pomagali številni posamezniki (našteti na strani 174), vendar si dve skupini zaradi doprinosa k projektu zaslužita še posebno omembo.

Naš poziv je sprejelo deset jezuitskih založb, ki so nam pomagale poiskati modre starejše v državah, v katerih delujejo. Intervjuvale so ljudi, ki so prispevali svojo zgodbo, ter njihove zgodbe prevedle in uredile. Številne so objavljene v tej knjigi. Sklenili smo tudi sodelovanje z neprofitno organizacijo za botrstvo Unbound (unbound.org), ki pomaga več kot 300.000 starejšim in otrokom v 18 državah sveta. K projektu je velikodušno prispevala mrežo pristnih, spoštljivih odnosov s starejšimi ter skupino strokovnih socialnih delavcev, pisateljev, fotografov, prevajalcev in urednikov, ki so zbrali zgodbe, ki izražajo veliko iskrenost in ranljivost ljudi, do katerih sicer nikoli ne bi mogli priti.

Julija 2017 je Loyola poslala zbirko zgodb patru Antoniu Spadaru DJ, ki je pri knjigi sodeloval kot naš ustvarjalni partner. Izbrali smo zgodbe, ki so zajemale splošne teme, kot so spomini na ljubezen, izgubo, preživetje, upanje, mir ob soočanju z nepredstavljivo tragedijo in predvsem vero. Pater Spadaro je zgodbe in pripadajoče fotografije predal papežu Frančišku. Papež Fran-

čišek je nato med tremi srečanji ob pogovoru s patrom Spadarom z rahločutnostjo in milino odgovoril na 31 zgodb in vprašanj, ki jih odpirajo. Papež Frančišek ima v knjigi trojno vlogo. V predgovoru navaja razloge, ki so spodbudili njegovo željo po tej zbirki zgodb o modrosti in gibanju, za katerega upa, da ga bodo navdihnile. Na začetku vsakega poglavja kot eden od starejših prispeva tudi zgodbo iz svojega življenja, da ponazori modrost, ki jo je pridobil o vsaki od petih tem knjige. Hkrati pa kot dušni pastir značilno modro in sočutno komentira nekatere v srce segajoče zgodbe.

Ker si papež Frančišek prizadeva za spodbujanje sporazumevanja med generacijami, je v knjigi zastopan tudi glas mladih. Vključili smo rubriko »Starejši me je naučil«, v kateri mladi govorijo o dragocenih naukih, ki so jih prejeli od starih staršev, nekdanjih učiteljev ali dragih prijateljev.

Vsi, ki so sodelovali pri urejanju in nastanku te knjige, so skrbno pazili, da so ohranili besede in namen oseb, ki so povedale svojo zgodbo. Upoštevali smo tudi njihove želje glede navedbe imena ali opisa. V nekaterih primerih so zaradi spoštovanja zasebnosti starejših uporabljeni spremenjeno ime in druge fotografije. Razumeli smo, da je bil velik dar in izraz zaupanja, da so starejši z nami delili najtežje ter najbolj zasebne in ljubeče trenutke življenja, zato smo stremeli k temu, da jih zvesto prikažemo.

V letu in pol smo opravili pogovore z več kot 250 ljudmi. Vseh zgodb ni bilo mogoče vključiti v knjigo, toda noben trud ni bil zaman. Prav vsak prispevek je pomagal oblikovati to knjigo, ki jo papež Frančišek v zahvalo podarja vsem starejšim na svetu in mlajšim generacijam, ki jih bo v življenju morda lahko navdihnili njihova modrost.

Glede na značaj tega projekta se zdi primerno, da sva nastanek dela *Delimo modrosti časa* vodila novinarski veteran, ki se približuje koncu poklicne poti, ter mlada novinarka, ki je prispevala sveže zamisli in pogled nekoga, ki je odrasel v digitalnem svetu. Najini pogovori so bili odkriti, temeljiti in razsvetljujoči, in verjameva, da je projekt zaradi najine skupne vizije globlji in bogatejši. Upava, da vas bodo ljudje, ki jih boste zdaj zdaj spoznali, ganili, kot so naju.

—Rosemary Lane in Tom McGrath

vsebina

UVOD

8

PREDGOVOR PAPEŽA FRANČIŠKA

11

DELO

14

PREIZKUŠNJE

50

LJUBEZEN

86

SMRT

114

UPANJE

142

ZAHVALA

174

KAKO SPODBUJATI DELJENJE MODROSTI

175

Pater Antonio Spadaro DJ z Alessiom Gulinom (11 let), ki je opravil intervju z dedkom na strani 146.

UVOD

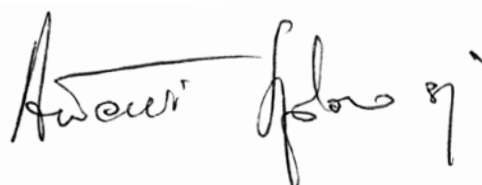
28. julija 2017 ob 16.45 uri prispem v Dom sv. Marte. Takoj ko vstopim, me papež Frančišek vpraša, ali bi vodo ali sadni sok. Pokaže na majhen hladilnik, iz katerega si lahko postrežem. Vzamem malo vode in medtem ko jo točim v kozarec, na sprednji strani omarice vidim gorečo svečo. To je molilna sveča svetega Janeza XXI-II. Postavljena je zraven kipca lujanske Matere Božje, ki mi je dobro znan. Ko sem vstopil, sem opazil kipec spečega sv. Jožefa, pod katerega papež Frančišek polaga pisma ali zapiske o tež-

kih vprašanjih. Pisem je zdaj že za cel kup, visok stolp, ki ga kipec drži na mestu. Papežu predstavim osnutek te knjige in mu govorim o zgodbah, zbranih z vsega sveta. Povem mu o mnogih ljudeh, ki so sodelovali pri projektu, in o petih temah, o katerih smo zbirali zgodbe. Nadaljujem z razlagami in se izgubim med stranmi, Frančišek pa mi nemudoma reče: »Videl sem naslove. Rad bi povedal nekaj točno določenih stvari. In povedal jih bom kot poklon nekaterim starejšim, ki jih poznam. Začniva!«

29. julij 2017, 16.45. Spet sem v Domu sv. Marte in delo nadaljujeva, kjer sva končala. Poslušanje človeških izkušenj, strnjenih v nekaj vrstic, naju navdaja z velikim spoštovanjem, vendar tudi domačnostjo. Frančišek, ki odgovarja, kot bi govoril neposredno s starejšimi, uperja oči v zgodbo posamezne osebe. Drži njihove fotografije in njegov pogled obstane na njihovih obrazih in rokah, ki so kot gesla, ki razkrivajo njihova srca in preživeta leta. To mu priključijo silovite spomine na stare starše, zlasti na babico Roso. »Mnogokrat je izkusila nenadno izgubo oseb, ki jih je imela rada, vendar je imela vedno visoko dvignjeno glavo,« je povedal. »Povedala je nekaj preprostih modrosti. Nikoli ni preveč rada delila nasvetov, toda videlo se je, da vedno veliko razmišlja in moli.« Frančišek pri starejših išče ta širši pogled na svet. Skupaj preživiva dve uri. Nato mi papež pove, da bi pred večerjo rad imel čas za molitev.

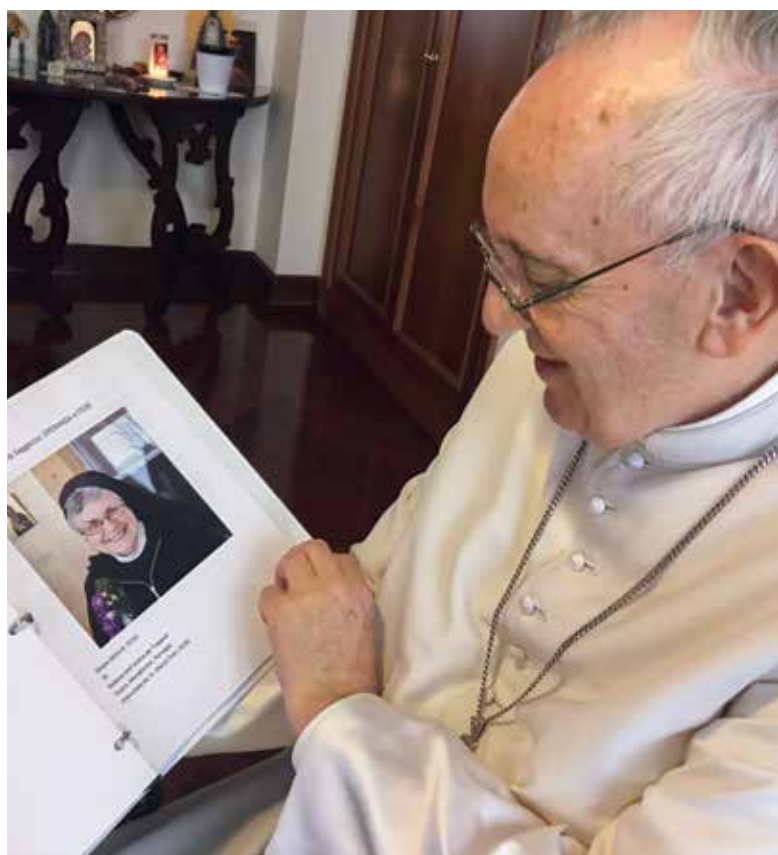
30. julij 2017, 16.45. Prispem v Dom sv. Marte, kjer papež Frančišek ravno telefonira. Nasmehne se in mi pomigne, naj vstopim. Projektu posvetiva še dve uri. Nato mi poda predgovor, v katerem je povzel svoje misli o povezavi med mladimi in starimi. Doda osebno pripombo: ko je postal papež, si ni nikoli mislil, da se bo počutil kot »dedek« Cerkve. Ko je prevzel to vlogo, je moral okrečiti zavedanje na človeški in duhovni ravni.

Na koncu papeža vprašam, ali je zadovoljen z najinim delom in urami, ki sva jih preživela skupaj ob pogovoru o izkušnjah mnogih ljudi. Reče mi, da se mu zdi, da je povedal zelo preproste, vsakdanje stvari. Odvrnem, da je to res, vendar da se prav te preproste stvari lahko dotaknejo duše. S sončnim pogledom mi odgovori: »Pomirjen sem.«

Antonio Spadaro, DJ
Glavni urednik revije *La Civiltà Cattolica*

»Pogled papeža
Frančiška obstane
na njihovih obrazih
in rokah, ki so kot
gesla, ki razkrivajo
njihova srca in
preživeta leta.«

»Čutim, da Gospod
hoče, da povem
naslednje: med
mladimi in starimi
bi moralo vladati
zavezništvo.«

—Papež Frančišek

Delimo modrost: začetek novega zavezništva

Na obisk Filipinov imam čudovit spomin. Ljudje so me pozdravili z vzkliki »Lolo Kiko!«, kar pomeni »Dedek Francesco!«. Vzklikali so *Lolo Kiko!* Res sem bil vesel, da sem jim tako blizu, kot dedek.

Naša družba je utišala glasove starih staršev. Odrinili smo jih. Nismo jim dali priložnosti, da bi delili svoje izkušnje, povedali svoje zgodbe in govorili o svojem življenju. Zapostavili smo jih, zato smo izgubili zaklad njihove modrosti. Želimo se izogniti lastnemu strahu pred šibkostjo in ranljivostjo, vendar tako povečamo trpljenje starejših, ki ne čutijo naše podpore in se čutijo zapuščene. Namesto tega bi morali ponovno vzbuditi spoštljivo hvaležnost, razumevanje in gostoljubje, ki lahko poskrbijo, da se bodo starejši med nami res počutili kot del skupnosti. Ko stare starše odrinemo na rob, izgubimo priložnost, da bi spoznali njihovo skrivnost, ki jim je omogočila, da so krmarili skozi pustolovščino življenja. Zato nimamo vzornikov in koristi njihovih doživetih izkušenj. Izgubimo se. Manjka nam modrost ljudi, ki niso le vztrajali skozi čas, temveč so v srcu tudi ohranili hvaležnost za vse, kar so doživeli.

Po drugi strani pa si predstavljajte, kako grozno je, ko starejše osebe postanejo cinične. Ne želijo več deliti svojih izkušenj. Zviška gledajo na mlade. Nenehno se pritožujejo. Ne zmorejo deliti modrosti. Le brezplodno lahko zrejo nazaj v pretekle čase.

A kako čudovita je spodbuda, ki jo lahko starejši ponudi mlademu moškemu ali ženski, ki išče smisel življenja! To je poslanstvo starih staršev. Gre za pravo in resnično poklicanost, kot lahko na primer vidimo v Sirahu: »Ne zavračaj pripovedovanja starih, saj so se tudi oni učili od svo-

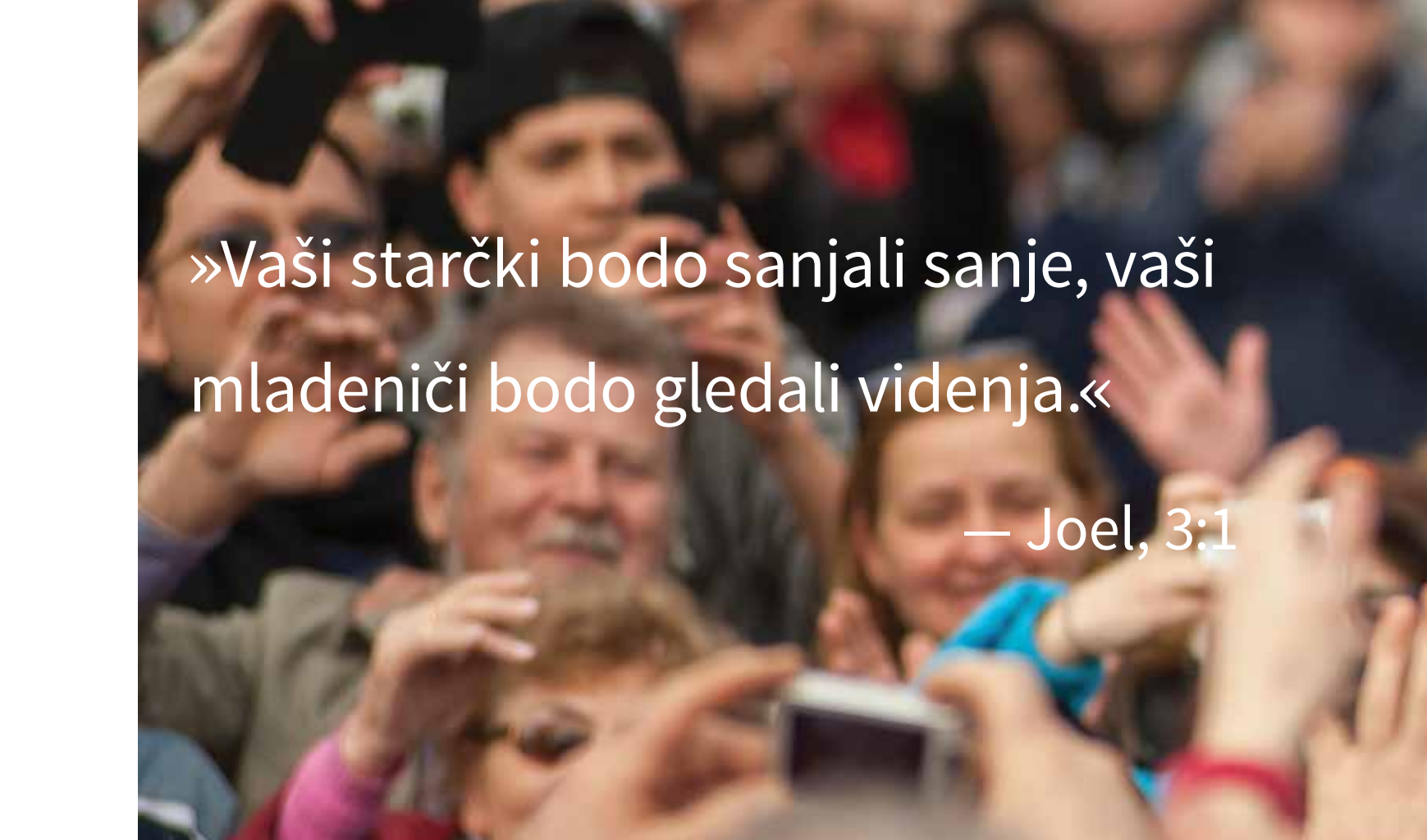
jih očetov. Od njih se boš namreč naučil pameti in kako odgovoriti, ko se pokaže potreba.« (8,9) Naši starejši so vir modrosti za družbo. Ko jim posvečamo pozornost, oblikujemo naše skupno življenje.

Besede starih staršev nosijo v sebi nekaj posebnega za mlade. Tako se prenaša vera – s pričevanji starejših, ki so si z njo poživili življenje. To vem iz lastne izkušnje. S seboj še vedno nosim besede, ki mi jih je babica Rosa napisala na dan mojega duhovniškega posvečenja. Vedno jih nosim s seboj, zataknjene v brevir. Pogosto jih preberem in dobro mi denejo.

Že nekaj časa v srcu nosim misel. Čutim, da Gospod hoče, da povem naslednje: med mladimi in starimi bi moralo vladati zavezništvo. To je čas, ko morajo stari starši sanjati, da imajo mladi lahko videnja. Ta zamisel se mi je jasno razkrila, ko sem razmišljal o besedah preroka Joela, ki v Božjem imenu pravi: »Razlil bom svojega duha na vse meso in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere, vaši starčki bodo sanjali sanje, vaši mladeniči bodo gledali videnja.« (Jl 3,1)

Kaj to pomeni? Le če so naši stari starši dovolj pogumni, da sanjajo, in si naši mladi lahko predstavljajo veličastne stvari, bo naša družba šla naprej. Če hočemo imeti vizijo za prihodnost, pustimo starim staršem, da povejo in delijo svoje sanje z nami. Potrebujemo stare starše, ki sanjajo! Mlade bodo lahko navdihnili, da se pri načrtovanju prihodnosti ustvarjalno premaknejo naprej.

Danes mladi ljudje potrebujejo sanje starejših, da lahko upajo v prihodnost. Starejši in mladi gredo skupaj naprej in potrebujejo drug drugega.

»Vaši starčki bodo sanjali sanje, vaši mladeniči bodo gledali videnja.«

— Joel, 3:1

Ko so dete Jezusa prinesli v tempelj, sta ga sprejeli dve starejši osebi, ženska in moški, ki sta povedala svoje sanje: Sveti Duh je Simeonu v sanjah obljubil, da bo videl Gospoda. Simeon in Ana sta veliko let vsak dan zelo vdano čakala na prihod Boga. Želela sta dočakati ta dan. To nenehno čakanje je kljub morebitni utrujenosti in nezadovoljstvu zapolnilo njuno življenje. Ko sta Marija in Jožef prišla do templja, da bi zadostila zakonu, sta Simeon in Ana skočila pokonci. Premaknil ju je Sveti Duh. Starejši osebi sta prepoznali otroka in odkrili novo notranjo moč, ki jima je omogočila, da sta pričevali. Simeon je postal pesnik in začel peti svoj slavospev. Ana je prva pridigala o Jezusu in o otroku pripovedovala tistim, ki so pričakovali odkupitev Jeruzalema.

Zaradi odsotnosti starih staršev, kot sta Simeon in Ana, ki bi govorili o svojih sanjah, si mlajša generacija težje predstavlja prihodnost. Zato obtičijo. Brez pričevanja življenja starejših načrti mladih ne bodo imeli ne korenin ne modrosti. Danes prihodnost bolj kot kdaj prej vzbuja zaskrbljenost, negotovost, nezaupanje in strah. Le pričevanja starejših bodo mladim ljudem pomagala, da bodo pogledali nad obzorje in videli

zvezde. Mladim bo že misel, da se je bilo za nekaj vredno boriti, pomagala, da se bodo s prihodnostjo soočili z upanjem.

Kaj prosim starejše, med katere štejem tudi sebe? Pravim nam varuhi spomina (*memoriosi della storia*). Mi, dedki in babice, moramo oblikovati zbor. Starejše si predstavljam kot stalni zbor velikega duhovnega zatočišča, kjer prosilne molitve in hvalnice podpirajo širšo skupnost, ki dela in se bori na področju življenja.

Pozivam pa tudi k našemu delovanju! Prosim, da se na vse možne načine upremo »kulturi potrate«, ki se nam vsiljuje na svetovni ravni. Ta zasvojenost s kulturo potrate je res zgrešena. Ko se postaramo, prepoznamo vrzeli in pomanjkljivosti družbe, ki se tako peha za učinkovitostjo. Kot starejši se lahko Gospodu zahvalimo za številne dobrote, ki smo jih prejeli. Zapolnimo lahko praznino nehvaležnosti, ki nas obdaja. In ne le to, počastimo lahko spomin na preteklost in izgube, do katerih je takrat prišlo. Današnje mlade ljudi, ki v sebi nosijo svojevrstno mešanico junaških ciljev in negotovosti, lahko spomnimo, da je življenje brez ljubezni pusto. Prestrašenim

mladim lahko povemo, da je mogoče premagati zaskrbljenost glede prihodnosti. Te mlade, ki so včasih tako osredotočeni sami nase, lahko naučimo, da dajanje prinaša več radosti kot prejemanje ter da se ljubezni ne izkazuje le z besedami, temveč tudi z dejanji. Jasno je, da se moramo starejši v tem obdobju ponovno odkriti, ker je starost, kakršna je danes, nov pojav. Zato moramo biti ustvarjalni.

In kaj prosim mlade? Žal mi je za mlade, katerih sanje so se pogreznile v birokracijo, ki so kot bogati mladenič iz evangelija in življenje preživijo žalostni in prazni. Prosim jih, naj poslušajo starejše in se z njimi povežejo. Prosim jih, naj se ne umaknejo v tih »pisarniški obstoj«, ki jih utesni na projekte, v katerih ni upanja in junaštva. Prosim jih, naj pogledajo proti zvezdam. Prosim jih, naj sanjajo o boljšem svetu in naj v teh sanjah najdejo navdih in zagon.

Ta knjiga mi je zelo všeč, ker daje besedo ljudem, ki imajo leta izkušenj. Omogoča jim, da govorijo in povejo svoje izkušnje. Prav tako mi je bilo všeč gledati fotografije njihovih obrazov. Kar naenkrat sem ugotovil, da v mislih govorim

z nekaterimi od njih, kot bi se pogovarjal s prijatelji. Prebiranje njihovih zgodb mi je res dobro delo. To knjigo izročam v varstvo mladim, da jim bodo sanje starejših prinesle boljšo prihodnost. Za hojo v prihodnost je potrebna preteklost; globoke korenine so potrebne za lažje življenje v sedanjosti in soočanje z izzivi, ki jih prinaša. Potreben je spomin, potreben je pogum, potrebna je zdrava vizija prihodnosti.

Želim si naslednje: svet, ki živi v novem zavezištvu mladih in starih.

31. julij 2017, praznik sv. Ignacija Lojolskega

Franciscus

»Uspeh v življenju
ni slava, ampak
potrpežljivost. Modri
starejši imajo veliko
potrpežljivosti. Zaradi te
modrosti lahko sanjate.«

— *Papež Frančišek*

DELO

Papež Fračišek

Kako lepo je videti starejše, ki so vse življenje delali in v starost vstopili z doživetim občutkom za resničnost in življenje. Delo jim omogoča, da so povezani s svetom, ljudmi, zemljo in številnimi okoliščinami, da se ne pogovarjajo le sami s seboj. Delo nas vedno odpre za dialog. Starejši ljudje, ki so delali, da so zgradili dom in vzgojili otroke, ki so se naprezali in si prislužili občutek dostojanstva, nudijo čudovito pričevanje za mlade. Sledili so svojim sanjam in delali, da so jih dosegli po najboljših močeh.

Spominjam se veliko starejših ljudi, ki sem jih spoznal. Spomnim se starejšega para, ki mi je bil zelo pri srcu. On je bil uslužbenec podjetja s področja elektrike ali plina, ne spomnim se natančno. Vsak večer je po celodnevni hoji od vrat do vrat domov prišel utrujen. Ime mu je bilo Domenico. Njegova žena, Dora, ga je pričakala s skodelico zelo priljubljenega argentinskega čaja mate. Tam sta bili tudi njegovi hčeri. Družina je bila srečna. V prostem času je skrbel za svoje piščance. Imel jih je na vrtu za hišo. Ljubil je svojo

ženo, ona pa njega. To se je videlo. Vse življenje je delal. Nato sta se hčeri poročili. Rodili so se vnuki, bilo jih je pet ali šest. Spomnim se, da je bil zelo pameten ter da je imel iskrive in vesele oči.

Čez nekaj časa je zbolel, vendar je kar dobro okrevail. Enkrat sem ga vprašal, ali se boji smrti. Odgovoril je, da se ni nikoli bal smrti. Morda bi ga bilo strah njenega približevanja, ne pa smrti same. Videl sem, da je isto modrost izkazoval pri delu. Njegova žena je živela dlje kot on in je na pokopališče vedno hodila z rožami. Spominjala se je moškega, ki ga je ljubila. Ljubezen celega življenja. Ljubezen, ki je ustvarila dom in družino.

»Starejši ljudje nudijo
čudovito pričevanje
za mlade.«

LEAH CHASE

95 let | Kuharica, »kraljica kreolske kuhinje« in navdih za film, ZDA

INTERVJUVALA: ROSEMARY LANE

Enkrat, ne prav dolgo nazaj, je k nam prišla kulinarčna kritičarka. In imela sem štiri fižolčke od petih, kar je dobra ocena za restavracijo v New Orleansu. Vzela mi je vse razen enega. Popolnoma me je raztrgala.

Bilo je težko, toda naučila sem se sprejeti kritiko in se izboljšala. Ne odnehaš, to je ves smisel

življenja, draga moja. Vedno te kdo poskuša streti. Če to kdo poskuša pri meni, se vedno borim, polna zanosa.

Tega se morajo naučiti današnji mladi ljudje. Če te kritizirajo, premisli. Nato popravi, kar lahko, in pojdi naprej. Ne ustavi se. Če te ljudje kritizirajo, se ne ustaviš. Nadaljuješ in si vsakič boljši.

EUSTAQUIA MAY DZIB

77 let | Ločevalka odpadkov, Mehika

Ko se je mož pred 14 leti ponesrečil [onesposobila ga je strelna rana], sem začela zbirati odpadke za reciklažo. To je bila edina stvar, ki sem se je lahko domislila, saj ne morem najti službe, če ne znam brati ali pisati. Zelo malo ljudi je ločevalo odpadke. Na ulici je ležalo veliko stvari, ki sem jih lahko pobrala in prodala. S svojim delom že 14 let skrbim, da imava na mizi hrano. Hvaležna sem, da to zmorem.

Vsak dan se peljem s trikolesom in pobiram plastenke. Potrkam tudi na vrata in povprašam

po stvareh, ki se lahko reciklirajo: železo, steklo in karton. Kilogram plastike je vreden 0,15 \$, železa 0,20 \$, kartona pa 0,25 \$. Na dan dobim med 2,50 \$ in 3,50 \$. S tem denarjem lahko kupim koruzo, fižol in tortilje za oba. To je najin vir zaslužka.

Zbiranje odpadkov za reciklažo v najin dom prinaša hrano in je hkrati dobro za okolje. Svojim smetem bi morali dati še eno priložnost. Tako bomo poskrbeli, da naša skupnost ostane čista. Naše smeti se bodo spet spremenile v nekaj uporabnega.

ODGOVOR PAPEŽA FRANČIŠKA

Eustaquia opravlja čudovito delo. Ne le da čisti, temveč dela tudi nekaj precej pomembnejšega: za stvari, ki jih drugi odvržejo, poišče novo uporabo. Stvari ne meče stran, ampak med odvrženimi predmeti najde take, ki so nekaj vredni. Zbira ostanke in jih spremeni v nekaj ponovno koristnega. Koliko modrosti je v tem preprostem ravnanju! Koliko skrbnosti in bistrovidnosti. Dandanes se zdi, da bi vsi radi stvari le metali stran. To pomeni zmagoslavje kulture smetnjaka, ki na koncu tudi vsakega od nas spremeni v kos plastike, odvržene v smeti, ali v uporabljeno in razbito steklenico, ki ni več uporabna. Celo veliko otrok je zavrženih na ta način. Z vsakim dnem smo manj občutljivi za »eksistenčno potrato« v naši kulturi. Ob tem pa se zaradi našega narcizma tudi na starejše gleda kot na izdelke za enkratno uporabo. Ljudje hrepenijo po tem, da bi se videli v nečem lepem in novem. Kar se nam ne zdi več uporabno, zavržemo.

Starejši, ki se dobro starajo, so kot kakovostno vino. Ko se vino stara, postane boljše, pravzaprav veliko boljše! Ne zavržemo ga. Ko pa se vino ne stara dobro, postane kis. Starati se je treba dobro, z modrostjo, da lahko modrost posredujemo.

Nam bo mlade uspelo rešiti pred to kulturo smetnjaka, ki nas je, kot kaže, zajela? Eustaquiino drobno dejanje nam ponuja vizijo drugačne človečnosti, vdihovanja novega življenja stvarim, za katere se zdi, da so »le odpadki«.

Franciscus

»Starati se je
treba dobro,
z modrostjo,
da lahko modrost
posredujemo.«